

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan psaznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 2. mal. serpana 1886.

List 27.

B o g.

(Po „Kat. Listu.“)

(Dalje.)

Nemšk pesnik pravi: „Kar notranji glas pravi, upajoče duše to ne vara. Pesniški ta izrek moramo sprejeti prav oprezno, kajti v človeštvu podverženem strahovim, zmotam in pregreham, govori notranji glas prav pogosto, nespremišljeno, grešno, hudodelstveno. Toda v vseh časih, v vseh narodih, izobraženih in neizobraženih, v najviših in najnižih stanovih, je notranji glas v človeku zmeraj o Bogu. Oni isti, ki tajé Boga, priznavajo misel o Bogu prav s tem, da si prizadevajo pobiti jo. Tudi v največem hudodelcu govori notranji glas o pravičnosti, pa tudi o usmiljenosti božji. Zmeraj in povsod mislil je in misli človek na Boga, upajoč vanj, ali boječ se ga. Brezbožniki pravijo, ta misel o Bogu je človeku vbita v glavo z odgojo. Ali od kod so jo imeli pa oni, ki so jo hoté ali nehoté širili. Ta glas je moral prvotno biti v človeški naravi, sicer bi se ne bil mogel širiti. Ni mogoče le misliti, da bi bila misel na Boga omama, ta najviša misel, od notranjega glasú človeškega izrečena misel, ta glas nikakor ne goljufa duše.

Prav zanimivo je, kar priznava J. J. Rousseau (r. Rusó), kterega brezbožniki tako radi hvalijo ko svojega glavnega apostola nejeverstva. Pisal je nekemu mlademu človeku M***, kteri ga je bil prašal za svet gledé tega notranjega glasú v človeku, na Boga pričujočega, o kterem je dvomil mladi ta človek. Rousseau mu je pisal:

„Moj gospod! Vse to se vam ne zdi preveč filozofično; tudi meni ne. Pa, ako hočem biti odkritoserčen, moram reči, da čutim, kako važno je ono, kar odločuje moja notranjost, ter da opazujem, kako vpljiva na moj um. Vi bi radi, da bi se ne smelo temu verjeti. Toda o tem mislim jaz drugači; v notranji tej sodbi jaz celo vidim naravno obrambo proti krivim zaključkom (sklepom) svojega uma. Še več, jaz se bojim, da bi o tej priložnosti Vi skrivnih nagnjenj našega serca ne zamenjevali z onim, še bolj skrivnostnim glasom notranjim v nas, z onim glasom, ki se pritožuje in vpije nad temi sebičnimi odločbami, in kteri nas vodi nazaj na pot pravice, ako tudi bi se mi jezili. Prav to notranje čutenje je ono, kar narav čuti, ktera od svoje strani graja

lažizaključke umove. Naposled pa, kolikrat pač ne mora modroslovje samo, ukljub temu da tolikanj zaupa v samo sebe, zateči se k tej notranji sodbi, ktero sicer zaničljivo pogleduje! Ni li prav ta sodba pripravila Dijogena, da je Zenona, tajivšega gibanje, namestu da mu kaj odgovoril, vergel na tla, pa stopil čezenj! Zakaj ne ostajamo pri sebi? Med tem ko vse novejše modroslovje ne veruje v duhove, vzdigne se nenadoma Berkeley, terdeč, da ni telés. Odstranite, odpravite vi notranje čutenje, pa pokličem skupaj vse novejše modroslovce, naj odgovoré temu strašnemu modroslovcu. Ah, kdo ne vé, da brez notranjega čutenja bi ne bilo skoro nobenega sledú resnice na zemlji, da bi mi vsi postali igrača najčudnejših mnenj, kakor bi bili že njih začetniki več ali manj pametni, izurjeni, okretni, duhoviti, in da bi naposled na sramoto lastnega uma skoro več ne vedeli, kaj verujemo ali mislimo! A ugovori? Res, so nekteri, kterih ovreči ne moremo; toda imenujte mi kteri so stav (zistem), v kterem ne bi bilo ugovorov, ter povejte mi, ljubi moj, kako in na kaj naj se odločim. Vi, mladenič, zdite se mi dobro odgojeni; a bodite odkritoserčni samemu sebi, prosim vas.“

To je res prav zanimivo, skromno, ponižno priznanje J. J. Rousseaua, kterega so liberalci slavili, ga slavijo in hvalijo, češ, da s svojim naukom je ne le pozemeljske vladarje, temveč tudi samega Boga vergel s prestola. Toda Rousseau je bil še toliko modroslovca, da je šel za glasom, v njem govorečim, ne le gledé tega, kar je laskalo njegovi ničemurnosti, ter ga zapeljalo, da je oboževal samega sebe, temuč je ta glas tudi častil, spoštoval, kader ga je opominjal k ponižnosti in krasnim izrekom modroslovca apostola kerščanske vere: „Vse naše znanje je kerparija; toda vera je čverst temelj za ono, kar upamo.“

Rousseau pravi o svojem dvojem dvoumečem nevernem dopisniku, da je dobro odgojen mladenič. I. sevéda. Bil je dobro odgojen mladenič po modi, ktera odpada od Boga, in ktera Boga zapušča, po tako imenovani modi modroslovnega veka. Bil je dobro odgojen, kakor si še dandanašnji prizadevajo lažimodrijanski odgojevati mladino, smešno stopaje za onim „modroslovnim“ vekom, v duhu namreč, daj naj bodo zaničevali vero in ne verovali v Boga. Tako odgojenim ne koristi vklicevati: le odkritoserčni bodite samemu sebi! Ljudje, pregnano odgojeni, v namišljeni, krivi, svetnjaški modrosti, ter razvajeni tako, da ne morejo biti odkritoserčni

samim sebi, lažejo samim sebi, ker se ponašajo s tako imenovanim znanjem, slonečim na neverjetnem, pomanjkljivem, lažnjivem, izmišljenem podlogu. „Odkritosrčen samemu sebi,“ da, to imej smisel in namen kakor: „poznaj samega sebe.“ Da pa človek pozna samega sebe, ne sme privoljevati v to, kar mu šepeta zlodej ničemurnosti, kar iščejo besne strasti duha in serca, temuč mora obračati se k notranjemu glasu, ki ga opominja k ponižnosti, k naj višim in najlepšim mislim in čutenjam, ter ta glas poslušati, a to pomeni: obračati se k Bogu. Toda tega ne morejo ljudje, pogreznjeni v zmotljivo modrovanje, opiti s tem, ki si umišljujejo, da so modri, ktere je pa obsedel duh ošabnosti in gerdobnosti. Taki dospevajo do brezumnosti, ter sami sebe obožujejo ali pa se valjajo po ostudni mlaki pesjanstva v živinski naaladnosti, med tem ko sebe mislijo in čutijo za živinske ljudi.

Ker se starejši in novejši modroslovci zavoljo tega, da je Bog, nečejo izraziti o notranjem glasu svojega duha, kar v sercu čutijo, in kar jim je jasno o Bogu iz prečudnega veselstva v prirodi, postali so tako mračni, tako nejasni, da sami sebe ne razumevajo, in zato jih morejo drugi še manj razumeti. A ravno v logičnih in metafizičnih nepristopnostih, ki so jih neredili ti modroslovci, se nahaja Arijadnin konec vere. Mi bomo poverhoma premislili nekoliko teh modroččin.

Spinoza, imajoč v modroslovju vidnejšo ulogo, ki ima velik upljiv, je oznamenal Boga kot edino, večno, absolutno sočestvo, ter pravi o njem, da neizmerno misli, da se neizmerno giblje in razprostira.

Lessing je obrnil to na človeško dušo ter pisal: „Duša ni nič drugega ko misleče telo; telo nič drugega ko raztegujoča se duša.“ Iz omenjene izroke Spinozove je izpeljano: „Absolutno, neizmerno misleče in širče se bistvo, večna božja moč je, ktera je ustvarjala, kajti ona, večna moč, ne more biti brez dela. Bitje ustvarjenega snuje se potemtakem, kakor mu kaže ime, na nekem nasledku, ter nosi v sebi, kakor vse ustvarjeno, mero časa, ki se menja. Vsekako se ustvarjanje nadaljuje; ne bo li ustvarjanje večno kakor tudi Bog? Mera brezkončnega ustvarjevanja, in naposled tudi sama v misli merečega, to bo brezkončna mera. Moč je bistvo večnega sočestva; vsi pridevki in preméni, vsa delovanja tega sočestva so predstavljena, prava, tvorna. Čas je le simbolična podoba večnosti; prostor je simbolična podoba občne neizmernosti in nerazdeljivosti.“

Jasnejše, ker manj segajoč v znanost, pa bolj približujoč se veri, govori Spinoza v sledečih stavkih: „Kolikor več ima kaka stvar realnosti ali resnične bivajočnosti, toliko več ima pridevkov, kateri ji pripadajo. Bog, samostalno bitje, obstoječe iz nezmernih pridevkov, s katerim vsakim se izrazuje njegovo neizmerno, brezkončno, večno bitje, obstoji po vsaki ceni, to ne more biti drugače. Iz tega, ker Bog neizogibno mora biti, mora brezkončno slediti na končna bitja, t. j. vse, za kar je neizmerna pamet sposobna. Božja pamet, božji um je vzrok stvari tako gledé njihovega postanka, kakor njihovega bitja in bistvovanja; on se potemtakem bistno razlikuje od pameti in uma vseh stvari. Bog v svojem bitju je eden ter isti. („Jaz sem, kateri sem“). Na noben drugi način, v nobenem drugem redu niso mogle postati stvari, kakor v kterem so postale, sredi največje popolnosti, ker sledé iz najpopolnejše naravi. Nihče nas ne more obrniti in pregovoriti, da Bog neče ustvariti vsega, kar je v njegovem umu popolnega, kakor on to pozna. Misel je pridevek božji, in to brezkraini, nezmerni, izrazujoč njegovo večno, brezkončno bitje. V Bogu je tudi pomisel o njegovem bitju. Svet v imenu Bog in božja moč umeva svobodno samovoljnost; toda Bog tvori, dela, deluje tako neogibno, kakor sam sebe pozna, t. j., kakor potrebno sledi

iz božanske naravi, da Bog sam sebe pozna, tako sledí iz nje tudi, da Bog deluje brezkončno, na brezkončni način. Pomisel Božji, iz kterega sledi neizmerno na neizmerni način, more le eden biti, kajti brezkončni um ne obsega ničesar v sebi razen božjih lastnosti in božje naklonjenosti. Red in zveza njegovih pomisli je red in zveza ustvarjenih reči samih. Karkoli brezkončni um pomisliti more, kakor ustrojajoče, zase obstoječe bitje, to vse pripada k večnemu samostavniku, taki pa je Bog sam.“

Naveli smo več stavkov iz Spinoza, ker je on gledé nauka o Bogu znamenit postal z obzirom na taisti nauk drugih modroslovcev, akoravno so ga mnogi imeli za brezbožnika. Beroči pa to, moramo prašati, čemu se je ta umnik oddalil od izpovedi razodenja, ter se toliko trudil, lastno modrost svojo postaviti na mesto božjega razodenja, stoječega v sv. pismu stare in nove zaveze? Kako globoko stoji ta njegova modroččina pod nauki, ki jih imamo v katekizmu, po kterem se ima učiti vsaki otrok, da je Bog, kakšen je, kakšne so njegove lastnosti, da je vse ustvaril, kar namérja, in kakšen namen ima s svojimi stvarmi. Toda, čudno, ta nauk o Bogu nagnal je Spinoza v taki strah, kakor tudi glasovitega protestanškega umnika in pridigarja Herderja, da je vskliknil: „Vozel je razvezan, in zlato v njem se nahajoče je pred menoj. Večna pomoč, moč vseh moči, je le ena, ter v vsaki lastnosti njení, pa naj jo naš um še tako loči in deli, je enako neizmerna. Po večnih postavah svojega bitja je (obstoji), misli in deluje Bog najpopolnejše, na vsaki mogoči način, ki se le misliti more. Ne le, da misli modro, misli so zgolj modrost; ne le, da so njegova dela dobra, ona so dobrotá sama; in to vse ne siloma, niti samovoljno, kakor bi moglo biti tudi nasprotno, ampak iz njegove notranje, večne, bistvene naravi, iz prvotne popolne dobrote, t. j. delavnosti.“ — Da to spozná, ni trebal protestanški dvorski pridigar še le premozgati in preriti modroslovnih rovanj juda Spinoze, ta nauk je mogel imeti on ko kerščanski pridigar in bogoslovec iz biblije pa evangelija. (Dalje nast.)

Dúhovna zvezda.

„Zgodnja Danica“ sicer ni glasilo zvezdogledov in njen vrednik zvezdarne nima; ali vendar — kdor bi se ozeral na njeno ime, bi utegnil tolmačiti iz njenega naslova, da se pečá z zvezdami.

Zvezde so: telesne na sinjem obnebji, in dúhovne v kraljestvu duhá; in sicer te poslednje le na obnebji edino zveličavne sy. kerš. katol. Cerkve. Poslednjih ena se je ravnokar uternila in zašla na zemlji za vselej za goro, toda tako, da se še v vse večji lepoti prikaže v Božjem kraljestvu svetlih nebes.

Naj čast. bralci „Zgodnje Danice“ blagovolijo sprejeti kratek opis te dúhovne, ravnokar na zemlji agasnile zvezde; kar imenoval jo bom, in potem v kratkih potezah odkril njene svitle žarke. Ta dúhovna zvezda je ravno umerli grof Rafael Aichelburg (r. Ajhelburg).

Rafael Ajhelburg je bil rojen na spodnjem Avstrijskem 13. maja 1854 in je bil sin določno katoliških staršev iz grofovske rodbine Ajhelburške.

Za svojega sina Rafaela časno in večno srečo skerbni starši oddali so ga kar v prvi mladosti č. o. jezuitom v Kalksburg v odgojo; in tukaj se je mladi Rafaelček navzél duhá, ki je v poznejem njegovem življenji také čudovito lepó in preblago vpljival na njegovo serce. Tukaj je storil on tudi terden sklep, da hoče vse svoje življenje zvesto Bogu služiti in pozneje je vsako leto v praznik Marijinega brezmadežnega Spočetja z veseljem hitel

tje v Kalksburg, da leto za letom ponoví vnovič ta svoj terdni sklep.

Dokončal pa je Rafael svoje študije — vse „iz-verstno“ — in po mnogem in različnem službovanji ga l. 1880 najdemo na Dunaju, delajočega pri ministerstvu deželne brambe. V tej visoki službi zasvetil se je drugi žarek te svitile zvezde.

Tiha soba njegovega delovanja bila mu je pretesna in presuhoparna; vunkaj, vunkaj mu sili blago serce, in mu ne miruje, dokler si ne najdetá urno obilno posla; to je našel tudi Rafael kmalu. L. 1882 ga že najdemo sedeti pri večernih sejah Vincencijeve družbe *) pri konferenci sv. Štefana.

Tu je pripajal redno, vestno k družbinim sejam; z veseljem je sprejemal prošnje ubogih in jih pri družbi podpéral; z veseljem je sprejemal po družbi podpérane uboge v svojo skerb in jim donášal vsaki teden del odločene podpore v njihova revna stanovanja.

Videl je tu pravo uboštvo in revšino, in blago njegovo mlado serce se je bolj in bolj v nemalo v ljubezni do ubogih. Pri teh prilikah je tem ubogim zraven, telesne hrane delil tudi duhovno; tolažil in s tolažbo sladil je britkoet ubogim, ter céilil jim pekoče rane. V resnici duhovit in prelép je ta žar njegovega djanja, osobito, ako se oziramo na njegovo rojstveno plemenitost in visoko službinsko dostojanstvo.

Ali za blagor ubogih vnetemu sercu Rafaelovemu tudi to, po okolišinah sem ter tje silno težavno delo Vincencijevega brata ni zadostovalo; delokrog Vincencijeve družbe je obširen, prevelik, da bi le malo društvenikov zamoglo vspešno delovati po namenu te preblage družbe. In kaj storí v to naš Rafael?

Naš Vincencijev brat si prizadeva na vso moč, da prelepi družbi pridobí mnogih novih moči; sosebno si prizadeva pridobiti mladih serc — junakov, ki naj bi v družbi delali v blagor ubogim. In imel je pri tem vabilu v resnici premodro misel; rekel je namreč: Naj mladi Vincencijevi junaki enkrat ugledajo in ogledujejo pravo istinito siromaščino, potem si bode marsikteri gotovo z veseljem pritergal kak goldinar pri svojih nepotrebnih izdajah, s kterimi bodemo potem razveseljevali uboge stradajoče. — Gotovo, plemenita misel, plemeniti čin! — O, da bi vsaka, tudi ljubljanska Vincencijeva družba imela obilno takih junakov!

To delovanje je opravljal Rafael prav do l. 1885; zdaj pa je moral na novo službo; in v žalost Vincencijeve družbi ter po družbi podperanim ubogim zapustil je Dunaj l. 1885.

Blago to serce namreč ni ostalo skrito in toliko blagi Rafael postal je c. kr. okrajni glavar v Lilienfeldu na Spodnjem Avstrijskem. Junak ostane pa vedno junak; in to je ostal Rafael tudi v tej svoji novi službi; ostal je stari junak in postal nov junak po novih čednostih; in naj kratko spregovorim o njih.

Kot c. kr. okrajni glavar je živel med ljudstvom in je živel tudi za ljudstvo; po svojem občevanju je poznaval ljudstvo in ljudstvo je spoznavalo njega; in čudovito je, kar nam njegov življenjepis govori o njem v tej novi službi. Pravi namreč:

Ves ta Lilienfeldski okraj je gorat, tedaj težaven; ali Rafael se ni nikakor in v ničemur ustrašil hribovitega sveta. Bil je dober pešec in valed te svoje telesne

*) Ako bi kteremu čast. „Daničarju“ delovanje in no-tranja oprava Vincencijeve družbe morebiti neznaná bila, naj si blagovoljno prikerbi kajžičico: „Petdesetletnica Vincencijeve družbe,“ isdala „katoliška družba na Krauj-akem“ 1883. In ko bi želel kot ud pristopiti, naj se oglasi pri predsedniku prečast. gosp. proštu dr. Ant. Jarcu v Ahačičevi hiši na starem tergu.

zmožnosti je obiskoval vse, tudi naj bolj oddaljene kraje svojega glavarstva, da je spoznaval ljudi in njihove potrebe; in na teh svojih potovanjih je ljudém zraven svojega službenega vradovanja delil tudi potrebnih nauk.

Kjerkoli je bila vstanovljena šola, on di je vselej pristopil; tu je poslušal, spraševal, navduševal; in rekel je pogosto, da vživa pri teh nedolžnih, odkritoserčnih sercih otroških naj alajšo zabavo. Mladino je ljubil prav posebno, jo je pa tudi pridobil vso za se!

Ne le v šoli, tudi zunaj šole je vedel in znal ljubezen nedolžnih serc si pridobiti. Otroci po vsem glavarstvu so blagega gospoda kmalu spoznali in se mu vdali prav iz serca. Kadarkoli gre namreč naš Rafael skoz vas, hité otroci skupaj, obdajajo gospoda in mu poljubujejo roke. V kratkem poznal je vse in še po imenu; in v sredi teh malih stoječ popraševal jih je to ali ono; n. pr.: so li zdravi oče, mati? So li dobili obljubljeni obleko? perilo? obutev? i. t. d.

Neprecenljiv dobitnik bil je naš Rafael ubogim; nad vse cenil je uboštvo. In čudovito je, kar je on pri tolikih svojih opravilih še posebej storil ubogim.

K ubogim hodil je pogosto sam, tudi v naj višje oddaljene kraje; seboj je nosil sam jedila, zdravila, obleko i. t. d.; sosebno v zimskem merzlem času je razdelil veliko tople obleke ubogim. Veliko, veliko dobrega pa je skrito in še le po njegovi smerti sliši se tu ali tam vedno kak neznan čin njegovega usmiljenja.

Tako n. pr. sreča neki dan, precej po božičnih praznikih, nekega ubogega; ustavi ga na potu ter poprašá: Mu je li božični Jezušček kaj prinesel? In ko mu ta ubožec odgovorí, da mu ni ničesar prinesel, poseže v žep in podaril mu je vso imovino, kolikor je denarja ravno imel pri sebi.

Ne manj od ubogih bili so mu pri sercu bolniki. O njegovem času zadele so dva kraja kužne kozé; brez strahú, da bi našel bolezen in po njej mogoče smerti, hití po dokončanem službinem delu v one okužene kraje, hodi po hišah, tudi naj bolj oddaljenih; tu podučuje, tolaži, ukazuje ter pazi, spolnuje li zdravstveni svét svojo dolžnost, ali ne, ob enem sega še globoko v svoj žep.

Pozabil ni v svojem poslovanji tudi delavcev, kajti teh je on di v mnogih fabrikah veliko. Ljubil jih je in ljubljen bil je od njih. In to svojo ljubezen do njega so jasno razodeli ondodni delavci o tej priliki. V neki tovarni so ustavili delavci delo, kujali so se; komaj zvé o tem naš c. kr. okrajni glavar, se urno napoti tje in sicer brez vsega varstva, čisto sam, kar v svoji navadni obleki. Pogumno in zaupajoč v Božjo pomoč stopi med stotine razdraženih delavcev; tū med njimi stoječ prične govoriti, podučevati, pojasnovati. In glej! Do solz ginil je razburjeno ljudstvo; umiril je delavce in nazaj spraval k delu. — „O sv. ljubezen! Močnejša si ko močna žendarmerijska ali vojaška kolona!“

Táko je bilo Rafaelovo delovanje do bližnjega. Silo spodbudno je bilo njegovo življenje pri spolnovanju dolžnosti do Boga.

Takó-le pa je živel: Vsaki dan ob 6 videli so ga ljudje pri sv. maši, in vsako leto na veliki četrtek je očitno stopil k svetem Obhajilu z množico vernega ljudstva. Med tem je kot soseben častilec Marijin z velikim veseljem zahajal v Marijino Celje, kjer je vselej opravil spoved in sv. Obhajilo; in v mescu majniku t. l., v kterem je ta blagi mož umerl, je bil že trikrat romal v Marijino Celje.

Ako zdaj ta kratki popis povzamemo, kaj je, čast. bralec! koliko svitlih žarkov nam je zasvetilo od te krasne duhovne zvezde! Res, lepo lepo je svetila; toda vsemogočnemu Stvarniku je dopadlo, da naj se ona za-

sveti še v blažjih prostorih: v nebesih. In Božja volja naj se je zgodila.

Nekega dne, bilo je 21. maja, pri silni vročini gre od svojega vradnega poslovanja proti domu; izvoli si pa težavno pot čez gorovje, kjer je obiskal ondi oddaljene hiše; na tej pretežavni poti pa je vročina in pot privzročila preblagemu gospodu vnetje možgan in — v treh dneh bil je naš Rafael merlič.

Premili zvonovi Lilienfeldski zapeli so tužno in — pretužno so klicali čez hrib in plan, tje do naj bolj oddaljenih hribovskih koč, da „očeta ubogih“ — ni več!

Nepopisljiv prizor pa gledal je Oče nebeški pri Rafaelovem pogrebu, in z Očetom nebeškim njegovi otroci na zemlji.

Med obilno gospódo bilo je videti silne trume ubogih; solzé v očeh, solze v sercu motile so s svojim šumenjem mirno tihoto! „In slišal sem glas, kakor šum veliko voda“ (Skriv. raz. 19, 6.) In vsi ti premnogi, dolinski in hribovski ubogi pri grobu, utopljenih v hvaležnih solzah, oh! kako mило so oni vsi klicali na tihem k nebu in nebeškemu Očetu: „Glej! Oče „naš!“ — Mi ubogi, mi smo bogastvo Rafaelovo!“ — Kaj ne, preblagi bralec! kaj ne: „prekрасno bogastvo,“ kakoršno si je to preblago serce nabiralo v mladosti in si ga nabralo, ker Rafael je umerl v svojem ravno pričetem 33. letu.

In k sklepu le kratko vprašanje: preblagi bralec, ti morebiti dopada to življenje in to bogastvo? In rečem s sv. pismom: „Pojdi in delaj tudi ti tako! (Luk. 10, 37.) (Po „Vtldu.“) *Janez Kobilica.*

Kaj ti je misliti pri kajenji ali incenziranji?

Da se pri cerkvenih opravilih kadilo zažiga, to je silo stara šega.

Kajenje pri cerkvenih obredih v novi zavezi močno olepsuje božjo službo in ima skrivnostne pomene.

Kadilo se na oglju zažge in ima prijeten duh; to kaže, da tudi naše življenje mora biti nekak žgavni dar. Ogenj ljubezni do Boga mora vse naše djanja vžigati za Božjo čast in za Božjo službo.

Kadar tedaj vidiš dim kadila kviško se dvigati in čutiš njegov prijetni duh, spomni se, da k božji službi moraš rad hoditi in ne prisiljen, ta tvoj dar bodi radovoljen. Pri sv. maši in pri vsaki božji službi se tako lepo obnašaj, da se bo vsa tvoja pobožnost kakor prijetni duh kadila k Bogu povzdigovala.

Kadilo naravnost pomeni tudi molitev. Dim kadila se dviga kviško; ti pa misli takrat, da tudi tvoja molitev se vzdigati mora v nebesa, k Bogu. Zato moli mašnik: „Naj se dviga kviško, o Gospod! moja molitev, kakor prižgano kadilo pred tvojim obličjem!“ (Palm. 140, 2.)

Sv. pismo nam molitve svetnikov pred oči stavi kakor „lepe dišila v zlatih posodah,“ in te zlate posode „starašini v rokah nosijo pred prestol Božji.“ (Razod. 5, 8.) Molitve, počesevanja, zahvale, prošnje, lepi občutki, bogoljubni zdih verne množice v cerkvi se tedaj kakor lepo dišeči dim kadila vzdigajo iz hiše Božje v prosveti tempelj nebeški in prihajajo do Božjega sedeža. Kako močno tedaj mora kadilo vernike buditi, da naj véрно molijo in se častitljivo obnašajo pri sveti maši in družih cerkvenih opravilih.

Zdaj pa nasproti prevdari, če taki oblaki kadila grejo v nebesa tudi od tistih, kateri se v cerkvi gerdo obnašajo! Kakošno zadolženje si taki na vést nakladajo!

Lepi dub kadili se razširja po vsi cerkvi; tako se od Boga podeljene milosti razširjajo na vernike po vsi cerkvi, — pa le na tiste, ki bogoljubno molijo, pre-

mišljujejo, Boga časté in hvalijo. Zato mašnik pri vsaki veliki sv. maši, kadar dar kadí, tako-le moli: „Le-to prižgano kadilo, od tebe blagoslovljeno, naj se vzdiguje gori k Tebi, o Gospod! in naj prihaja doli na nas tvoje usmiljenje!“

Kajenje pri svetih opravilih nam kaže, da moramo do svetih reči imeti spoštovanje in česeenje; zato mašnik ne kadí le samo Sv. Rešnjega Telesa, ampak tudi svetinje svetnikov, evangeljske bukve, celebranta, duhovstvo, in o prilikah tudi druge. Kdor tedaj kajenje sprejme, ko je „incenziran,“ je s tem počeseen kakor Bogu posvečena stvar; spominja pa naj se, da mora res tega počeseenja biti vreden, in potem se zlije tudi nad njega Božja milost in dopadajenje. Kako lep in spodbuden pomen ima tedaj kajenje! Blagoslovljeno kadilo se šteje k „blagoslovljóm“ ali „sakramentalóm,“ je tedaj pomoček božje brambe in blagoslova. Z znamenjem sv. križa in z molitvijo sv. Cerkve dobí kadilo posebno moč preganjati in odvrčati od duše hudobnega duha, njegovo zvijačo in zlobnost, in ta pomoček je posebno potrebna tudi pri svetih opravilih. Po rimskem Pontifikalu škof, ko novi oltar posvečuje, moli in Boga prosí, „naj se blagosloví in posveti, da pred njegovim blagoslovljóm bežé vse bolezni in slabosti, vse zalezovanja hudobnega duha in da z drago kervjo Kristusovo odkupljena stvar (človek) ne bode nikdar ranjena od griza brezbožne kače.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Procesije v prečastitljivi praznik sv. R. Telesa so se pri vgodnem vremenu lepo doveršile; naslednjo nedeljo pa jih je nestalno vreme nekoliko motilo; frančiškanska je zamogla samo dva blagoslova opraviti zunaj, drugo se je doveršilo v cerkvi. Enako je bilo pri št. jakopski. — Kar tiče red pričujočih, bil je še dosti spodoben, posebno kar jih je bilo bližej presv. Rešnjega Telesa. O taci, ki ne pridejo k procesiji, ampak le zijale past in prodajat, se pa slišijo marsiktere pritožbe. Posebne graje in še kaj hujega vredni so tisti, ki pokriti ob straneh tiše za godbo, kakor tudi drugi, ki s pokrivali na glavi procesijo srečujejo ali pa pokriti zijajo ob straneh in komaj takrat, ko se s presv. Rešnjim Telom memo gre svojo klofeto malo vzdignejo. „Beduini,“ ali ne veste, da se pri procesiji moli, da bi Jezus blagoslovil našo deželo, vse stanovnike cesarstva, polja, in odverníl strelo, hudo uro itd.; vi pa se vedeti, kakor da vam je vse eno, če so naše mesta in vasi, ljudje in vse stvari srečne ali nesrečne, vaši domači zdravi ali bolni, zadovoljni ali lačni in stergani?! Sram vas bodi! — Pri vsih procesijah, tudi križev teden, zahteva keršanstvo in olika, da so ob straneh stoječi ali srečajoči tako dolgo odkriti, da vsa procesija memo odide. Če pa ení bogoljubno molijo in med tem drugi Božjo pravico dražijo, kako nas bo Bog uslišal?

Iz Ljubljane. V *Marijaniški kapeli* je pred kratkim umetnik gosp. J. Vurnik iz Radolice postavil lep altar, ali natančneje rečeno, nastavek lepi monzi, katero je bil izveršil že za kapelično blagoslovljenje (26. nov. 1885). To je res prelepo delo, in za malo ceno. Čuditi se je, kako da navadni rujav laziran les s pripomočjo štedljivega pozlačenja in nekoliko barvanja („intarzijaturna posnema“) zamore tako prijeten, tako prazničen vtis napraviti. In podobe sv. Janeza Kersta., sv. Jožefa ter posebno glavna Matere Božje kako krásne so v svojih barvah na takem altari? — Kar pa altar še posebno povzdiguje, je to, da se je pri njega načerta

vseskozi ozir jemal na cerkvene (liturgične) zahteve. Od tod lepa prostorna menza, na kateri svečniki ne delajo napotja; imajo namreč lastno stopnico (Leuchterbank), na kateri stoji tudi tabernakelj, tako se da odpirati brez premikanja kanonske table. Od tod tudi široka nastopnica („pradella“) in široke, pa nizke altarne stopnice. Za olepšavo s cveticami so prostori za svetilniki kar nastavljeni, posebno ob stranéh tabernakeljna, ki bogateje pozlačen se s tronom kaj vgodno odlikuje kot sveta hišica Božja. — Izdelana je silo natančna, kakor sploh Vurnikova dela; vsak ornament kaže umetniški okus; zato se pa tudi splošno hvali.

Popolnoma slično je imenovani umetnik ravno tam postavil o letošnji Veliki noči prižnico; zopet le natorni laziran les pa, lepo razdeljeno pozlačenje (bogateje v petih predelih s Kristusovim obličjem in s simboli sv. evangelistov.) In zopet, kako dober vtis; kako pripravna je za govornika!

Sploh, ako stopiš zdaj v kapelico ter ugledaš ravno omenjene reči, pa nožne klopice za dečke v lepo (in prav ceno) malanem svitlem prostorji; hvalil bodeš Boga z vodstvom vred, da se je toliko delo, in tako srečno izveršilo v malem času in ob ne prehudem dolgu.

Ene reči sedaj še manjka kapelici k polni slovesnosti službe Božje (ktera se godi vselej z vso spodbudnostjo), namreč lepemu petju dečkov ter čč. šolskih sester podlaga orgelnega glasú. Kako krasno bi donele male orglje v tem Marijinem svetišči; kako bi zaljšale prazni korni prostor, ki se zdaj tako žalostno zлага z lepo kapelo! — Znabiti ganejo te verstice kako dobrotno serce?

V Gorici je tudi bilo dijakom prepovedano vdeležiti se procesij sv. R. Telesa. Vzrok boje bilo je sedanje nestalno zdravstveno stanje in letošnja vročina. Procesija pa se ni mogla slovesno veršiti zaradi slabega vremena. Tedaj dvojno veselje za „brate masone.“ Popoldne je bila pri lepšem vremenu procesija na Kostanjevici, ktere se je vdeležilo brez števila ljudstva. „Soča“ ne vé povedati, če so z žveplom in apnom kadili ali ne one, ki so se vračali od procesije.

Od sv. Antona na Pohorji, meseca junija. (*Strela v cerkev*). Sv. Anton na Pohorji je od nekdanj sloveča božja pot, ktero že od starodavnih časov obiskujejo od blizo in daleč pobožni romarji, zlasti pa od Podravja, kakor Lembaha, Sevnice, Ruš, sv. Lovrenca, pa tudi od slovenjegraške strani. Čeravno so zadevale to cerkev zadnji čas zaporedoma velike nesreče, tako n. pr. popolni požar cerkve in nekoliko pozneje farovža, je vendar cerkev, stoječa na hribu, danes od znotraj in zunaj prva hiša božja vse Vuzeniške dekanije, krasno opravljena in prenovljena. Tudi letos je že na binkoštno nedeljo bilo več sv. maš in privrelo ogromno število romarjev k sv. čudodelniku Antonu Padovanskemu. Bila je prava guječa že pred cerkvijo, kakor tudi v cerkvi, vendar vreme je obetalo ostati lepo in nobenemu ni bilo žal zaradi dolgega pota, ktereja je od doma sim na hrib storil. Pozvonilo je k deseti sv. maši, slovesnemu opravilu. Reči se mora, da so bili verniki veseli vbravnega in veličastnega petja in spodbujeni k pobožnemu življenju po božji besedi, bi se bili veseli vračali, naj bi se ne bilo h koncu nekaj pretresljivega zgodilo. Dokler smo bili namreč v cerkvi, prevleklo se je nebó s temnimi oblaki, zagromelo, dvakrat, trikrat, naposled pak se je ulila močna ploha. V cerkvi je bil dušljiv zrak, dasiravno so imeli vrata odperta. Ravno so prejeli verniki blagoslov z Najsvetejšim in pričelo se je darovanje okolo altara. Dovolite, da vam sedaj sledeči prizor malo popišem.

Stopim s kora k velikim vratam. Tukaj so se ljudje kar suvali in gnetli, ker nobeden se ni upal zaradi dežja na prosto. Jaz komaj pririjem skozi množico ter grem urno domú. Prišedši do prvega hrama, postojim zunaj pod kapom, se ozrem, ker mislim ugledati ktereja znanca; a v tem hipu se zablika, zagromí grozovito, očitno je bilo, da je blizo tresčilo na oni strani, kjer stoji cerkev. Ker tudi smrekov gozd ni bil daleč od cerkve, menili smo vsi tam navzoči, da je bila kaka smreka žertev te ogujene iskre, a kmalo smo zvedeli, da je strela priletela v cerkev in napravila tukaj grozno gorjé. Kakor navzoče priče pripovedujejo, priletela je skozi obok, ter razsajala po stoléh in ljudéh. Bila je ena žena mrtva, a veliko več omamljenih, glas orgelj in petja je utihnil, a po cerkvi je nastala gneča, razlegalo se je vpitje, jok in stok! Vse je derlo k vratam, pa malokdo z veselim sercem; vsak je imel v cerkvi koga, ki bi ga ne bil rad pogrešal. K sreči strela vendar ni vžgala, pač pa so se zagojzdila vrata z verniki, ki so padali kakor suopje in strašno kričali. Prve bližje vrat so poderli na tla in drugi so za njimi po stolih in glavah iskali izhoda na prosto, in kdor ni bil po puhu omamljen, bati se mu je bilo, da bo tukaj pohojen. Ta in oni zlomil si je roko, nogo in še kaj več. Pohojeni so bili okervavljeni, po streli zadeti pa čerki v obraz in z odpertimi ustmi. Kratko, to vam je bil grozen prizor, kakoršnjega še ni bilo videti. Žandarja sta celó z bajoneti morala napraviti nekoliko reda, da so zamogli verniki bližje vrat vstajati in iti ven. Bivšim v cerkvi bilo je zaradi sopara in strele dušljivo in neprenesljivo: mnogi so iz cerkve prišli na prosto razcapani in raztergani ter pogrešali tega in drugega. Pa še druga nezgoda. Omamljenim in omedljevim ni bilo mogoče kmalo pomagati, kajti še vode ni bilo dobiti.

(„Slov.“)

Iz Tinijana pri Paznu. *Ljudje, ne žalite Boga v cerkvah in pri cerkvah: začelo je vanje treskati!* — Primorski časniki naznanjajo naslednjo strašivno dogodbo:

Binkoštni praznik med veliko mašo okoli 1/2 12 je strašno tresčilo v Tinijansko cerkev, napolnjeno z verniki, ravno pri „Lavabo.“ Kjubu kalamiku na stolpu je strela šinila v cerkev pri velikih vratih pod orgljami. Švignila je na okrog, poderla na tla veliko oséb ob desni in levi, na koro in pod korom. (Tedaj ondod, koder se mladina velikrat rada slabo obnaša. Vr.), pravijo, da čez 100 oséb je na tla pobila. Štiri osebe bile so kakor smertno zadete in so bile v nezavednosti. Strahovit je bil trenutek za vso cerkev! Krič, zdihoвање, jok guječa proti velikemu oltarju, beg iz cerkve, vlačenje zadetih iz cerkve med gosto ploho. hitenje ljudí iz bližnjih hiš — gledat, kaj da je! Orglje so utihnile, petje obmolknilo, tudi slovesna sv. maša se je pretergala, nadaljevala pa se je tiha maša, ko so se ljudje malo strahú oddahnili. Po sv. maši so molili lavretanske litanije v zahvalo, da se ni zgodilo hujšega, zakaj mislili so, da mora nektore stotine ljudí biti mrtvih. Čveteri dozdevni mrtvi so bili tudi rešeni in sicer po skebljivosti žandarjev, ki so vredni imenovani biti, namreč gg.: načelnik Val. Rogač iz Kanala, Pavel Pernič iz Draguč-a, in Ant. Poženel iz Tersta. Tudi g. Danek z železnice je bil prihitel še o pravem času. Brez pomoči teh človekoljubov bili bi zadeti gotovo umerli. (Eco di Lit.)

Iz Mižiške doline piše se v „Mir.“ Binkoštno soboto so po železnici priderdrali „nemški in avstrijski planinčarji“ iz Celovca v Prévale. Pregledovali so fužine, po mastni južini se podali v Lieše in odtod na Šent-Uršeljsko goro. Zjutraj — sv. binkoštno nedeljo — so božjo službo opravljali po novi šegi in se ob 9tih

podali v Kotlje, kjer so pri kislji vodi tudi po novi šegi obhajali popoldansko božjo službo. Slovenci, ki se zvesti in terdo deržijo sv. katoliške vere, in so navajeni postne dni in visoke praznike obhajati po frimasonsko, so z glavami majali in obžalovali, da olikani meščani tako žulijo verski in pobožni čut zvestih katoličanov!

Spoštovanje divjakov do sv. Očeta.

Opat Lakombe je na svojem potovanju ostal nekoliko časa v Kanadskih gozdih pri divjem narodu v Ameriki. Nekega večera mu prinese hitri sel od sv. Alberta, poslan od prečast. Grandier-a, različna pisma. V opatovi koči je bilo ravno pričujočih nekaj divjakov iz gozdov. Se vé, da je opat pisma precej odpečatil in prebral; kajti večkrat preteče leto in dan njegovega apostolskega poslovanja, ne da bi kaka naznanila prejel iz olikanega sveta.

Najpervo je bral pismo od sv. Očeta, od katerega mu je bil gosp. Grandie poslal prepis. Divjaki so opata molče in prav verno opazovali. Kar mu star poglavar seže v besedo ter vprašal: „Ali ti je papir, katerega imaš, prinesel dobra naznanila, ker se ti vidi, da si zadovoljen?“ — „Da,“ odgovoril je gospod, „to pismo je od poglavarja vseh vernih, namestnika Jezusa Kristusa na zemlji, in njegove besede prinašajo veselje in tolažbo povsod, kjer jih njegovi otroci slišijo“... „Kako mu je ime,“ praša glavar... „Pij IX.“ — To je le vernim dovoljeno, to veličastno ime izgovarjati, mi tega gotovo ne smemo?“ „Gotovo, tudi vi zamorete in smete, saj ste katekumei (učenci za sv. kerst) in bodete tudi kmalu otroci Pija IX.“ — „O tedaj nam še mnogokrat ponovi veliko ime poglavarja sv. Cerkve, da ga zamoremo za tabo izgovarjati.“ Misijonar, ves ginjen, jim je ponavljal visoko ime „Pija IX.“ „Nato sem bil priča,“ tako se glase njegove lastne besede, „redkemu prizoru iz svojega življenja. Stari glavar se je vzdignil z drugimi vred in njegov obraz se je nekako razvedril.“

Nato je glasno zaklical: „Pij IX.“ in vsi drugi z njim „Pij IX!“ „Zdaj“ je stari glavar nadaljeval, „pokaži mi kraj v pismu, kjer je roka očetova svoje ime vsemu kristijanstvu zapisala.“ Misijonar mu spolni željo. Glavar poljubi mesto z ginljivim spoštovanjem, s presunljivo ljubeznijo, in vsi drugi ravno takó. Solze so mi prišle v oči, ko sem videl, kolik vtis dela ime našega sv. Očeta v srcih divjakov, ter mislil sem si, da je to pač prošnja za zamero in zadostovanje za sramotnja, katere temu imenu dostikrat delajo narodi, ki se „civilizirani“ imenujejo!

Breve Apostolicum spectans piam utriusque sexus fidelium unionem „vivi Rosarii“ in Dioecesi Labacensi.

LEO PP. XIII.

Venerabilis Frater Salutem et Apostolicam Benedictionem. Exponendum Nobis curavisti in ista tua Labacensi Dioecesi institutam esse piam utriusque sexus fidelium unionem, quae „vivi Rosarii“ nuncupatur. In hac propter Sodalium numerum usus invaluit, ut quindeni unam rosam, seu turnam formarent, quorum quisque quotidie unam S. Rosarii decadem sibi pro mense praestitutam, recitaret. Cum vero ex Nostro Decreto distributio per sortem postulatur, ut fideles Indulgentias lucrentur, atque in ista tua Dioecesi Labacensi haec ratio adhiberi omnino non possit, auctoritate Nostra Apostolica tibi, Venerabilis Frater, licentiam concedimus, atque indulgemus, ut posthac singulis membris cujusvis rosae

usque ab initio eorum inscriptionis certum mysterium per mensem assignetur, quo mense elapso, iidem omnes Sodales ad mysterium sequens quoque mense progrediantur, ita ut mysteriis omnibus absolutis iterum a primo eis assignato incipiant. Indulgemus praeterea, ut si quae conditio in priori Nostro Decreto praestituta in veterum Sodalium inscriptione servata non sit, iidem veteres Sodales in hanc piam unionem rite inscripti Auctoritate Nostra Apostolica habeantur, atque conditiones hisce litteris Nostris praefinitas expleverint, Indulgentias omnes piae Unioni „Vivi Rosarii“ concessas lucrari possint, et valeant. Non obstantibus Nostra, et Cancellariae Apostolicae regula de non concedendis Indulgentiis ad instar, aliisque Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die xxvij. Novembris MDCCCLXXXV. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

M. Card. Ledóchowski.

(Iz Ljublj. škof. lista.)

Ss. Peter in Pavel.

Svetnika blaga, prečastita,
Pervaka zmed apostelnov!
Iz raja milo se ozrta
Na čedo ubozih vernikov.

Gospod je tebi, Peter sveti,
Izročil ključe bil zarés,
O daj narodom vsim odpréti
Prihod do blaženih nebes.

Da Jezus Bog je, edino pravi,
Slovesno vterdil si spomin;
Gospod prijazno te pozdravi:
„O blagor tebi, Jonov sin!“

Glej, tebe je Gospod odločil,
Naj višji Cerkve si pastír;
Ovčice svoje ti je zročil,
Jih zbiraš, hraniš dušni mir.

Gospoda si priserčno ljubil;
Naj ljubše v varstvo ti zročí;
Da nihče, ne bi se pogubil,
Za to skerbiš na vse močí.

Ti Cerkev vedno varno vodi,
Ji sprosi milost vsih vír;
Spoznan od vsih narodov bodi,
Ko prave Cerkve vajh pastír! —

Izvoljena Bogú posoda
Res, sveti Pavel, ti si bil;
Imé ti nesel si Gospoda
Nevernikom, si jih učil.

Narodov si apostelj blagi,
Serčan, nevtrujen noč in dan;
Zaklad si Cerkve čuval dragi,
Apostelnov ti velikan!

Prestal za Jezusa premnogo,
Imel nezmérno si nadlog;
Učil človeštvo si ubogo,
Da Kristus le je pravi Bog.

Vsej zemlji lice si prenavljal,
Za slavo Božjo neugnan,

Keršanske občine vstanovljaj,
Se trudil za-nje noč in dan!

Branítelj vere nevstrašljivi,
Za Jezusa terpel veselí;
V plačilo venec nezvenljivi
Od Njega si zató prejel.

Svetnika blaga in častíta,
Stebrà keršanstva slednji čas,
Za čedo svojo dans prosíta,
Ne zapustita nikdar nas!

Lurški Materi Božji. *)

Tebi Marija, naj pesmi donijo,
Serca Te ljubijo naša gorko,
Zvoljenih trume Te v raju slavijo,
Angeljski kori Ti hvalo pojo;
Vendar oziraš od sedeža slave
Se na pregnance v dolini solzá,
Lajšaš, odjemlješ jim bol in težave,
Dvigaš v nebesa jim misli duhá.

Lurške dobrave si, Mati, zvolila,
Milost da svojih odpiraš zaklad.
Tužnih kaj solz si že tam posušila,
Sercem brezupnim povračala nad.
Revni si se pastarici kazala,
Drago je Tebi le čisto serce,
„Čisto Spočetje,“ tak sama si djala,
Divno je Tvoje in slavno ime.

Romarji k Tebi hitijo premnogi,
Polni težáv in prevročih željá;
Ti jim pomagaš v prebritki nédlogi,
Naglo jim zgine bolest iz sercá.
Tvoje svetišče bogato se sveti
Kamenov dražih, srebrá in zlatá;
Milost sprejetih spominki nešteti
Bolj še od demantov kinčajo ga.

Zdravje bolnikov se zoveš, o Mati,
Zgodnja danica, kristjanom pomoč,
Moreš in hočeš Ti vsim pomagáti,
Kadar preganja terpljenja jih noč.
Vir čudotvorni iz skál si zbudila,
Zdravje povrača, slabotne krepčá,
Vendar še terša si tla omečila —
Grešnikom tajala léd od serca.

Brani Gospodovo čisto nevésto,
Cerkev Ti brani z mogočno rokó,
Varuj pastirja najvišega zvésto,
Čedo da zvoljeno pelje v nebo.
Dolgo še Petrov čolniček naj vodi
Leon trinajsti ko „Luč od neba,“
Zarija svitla Ti vedno ž njim bodi,
Lepa kot luna brezmadežna vsa!

Varuj pravične vse grešne zmotnjave,
Limbar ohrani nedolžnim krasán,
Grešnikom milost izprosi vsem sprave,
Cena so draga Gospodovih rán.
Skličí vse skupaj ovčice zgubljene,
Dobremu pelji pastirju nazaj,
Sreče odpiraj jim vir zaželjene,
Božje ljubezni razkrivaj jim slaj.

Mati premila, pomagaj povsodi,
Tužno kjerkoli solzi se okó,
Mila toláznica vedno nam bodi,
Dokler popotniki v tujini smo.
Kadar pa nagne se dan nam telesni,
Pelji v domovje zveličanih nas,
Tukaj ko vgasnil nam svit bo očesni.
Luči nebeške prižigaj nam kras. M. St.

Razgled po svetu.

I. Z.

V Belgiji liberaluhi z zobmi škripljejo od jeze, ker so pri volitvah gerdo propadli. Čez polovico večine imajo katoličani. Dežela je slovesno pokazala, da je sita liberalnega gospodarstva.

V Bratislavi je bilo 26. rožn. 25 bogoslovcev za mašnike posvečenih, le 25 za naj večí škofijo na Nemškem.

Poznansko si je poslednjič dobilo nadškofa preč. g. Dinderja, kateri je bil z velikimi slovesnostmi vstanovljen. V svojem govoru v poljskem jeziku je opomnil nadškof, da je z bridkim srcem prevzel butaro, ki so mu jo naložili sv. Oče, in upa, da bode duhovstvo z njim delalo v edinosti. Govor je bil sprejét z zaupanjem.

Nadškof v Freiburgu postane milgsp. škof Roos.

Mogunški kanenik dr. Haffner je izvoljen za on-dotnega škofa.

Na Gališkem je po 44 občinah toča vse potolkla. Tudi po več občinah Istre, zlasti pa v Dragatušu, je toča tako hudo pobila, da so zaterti vsi pridelki. Enako je binkoštno nedeljo toča okoli slovenske Bistrice napravila znatno škodo.

Kolera po Laškem še morí. V Brindisiji je 23. rožn. zbolelo 18 ljudi, umerlo 7; tako tudi drugod bolj posamezno.

Na Sázvavi reki na Češkem se je čoln prekucnil, ker reka je bila zaradi deževja narasla, in vsi ljudje so potonili; 22 otrok (birmancev, in 3 odrašene merliče so do 23. iz vode izlekli.

Mundus vaeclamat. V Terstu se je to poletje ne- navadno veliko ljudi na umu zmešalo, še posebno med delavci in rokodelci. Ni čudo, ker na ta stan dan danes vse preží, da bi prav mnogim možgane zmešali. — Zaradi ponočnega razsajanja so zaperli te dni kacic 5—6 rokodelcev. Tudi po Ljubljani navadno okoli polnoči rjovejo domú neki ljudje, ki so vredni, da bi jim policija hlače pomerila.

Močno razširjena je v Terstu otročja bolezen, ki jo imenujejo „rubad.“

Na Ljubljanskem Mahu je velika povodenj menda naredila blizo 100,000 glđ. škode. —

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Otrok, da bi se obvaroval volkov. — Neka pošast, da bi se saj v človeka spremenila, če že nikakor ne v katoliškega kristjana! — Družina v prav hudih dušnih in telesnih zadregah, da bi se iz njih rešila na priprošnje N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Antona. Zahvalo po uslišanji se naznani. — Soprog in soproga se v silnih dušnih in telesnih stiskah goreče priporočata v bratovsko molitev za pomoč in hočeta zahvalo očitno naznaniti, ako bodeta uslišana na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Serca.

Poje se lahko po napevu pesni: „Tebe Marija šelim poslaviti.“

Zahvale.

Meni se je budo godilo zaradi službe, ker nisem dobro zdrava in bi rada dobila tako službo, da bi bila bolj lahka in da bi mogla hoditi vsak dan k sv. maši; pa ni bilo moč je dobiti; šla sem torej k Mariji presv. Serca, obljubila opravljati 9dnevnicu ter sem jo z zaupanjem opravljala in rekla sem, da bom naznanila, če bom uslišana. In res, zgodilo se je: še predno sem dokončala 9dnevnicu, sem že dobila službo tako, kakor sem prosila. Bodi ponižno in prisečno zahvaljena Naša ljuba Gospa presv. Jezusovega Serca!

N. Z.

O kako dobra je pač: „Naša ljuba Gospa presv. Serca“! Serčna ji hvala bodi tu izrečena za neko po njej in sv. Antoru od Serca Jezusovega zadobljeno pomoč v veliki sili!

V Štanjelu na Krasu.

Hvaležna mati.

Koledar za prihodnji teden:

5. mal. serpana. Ss. Ciril in Metod. — 6. Izaija, prerok. — 7. S. Benedikt XI, papež. — 8. S. Elizabeta kr. vd. — 9. S. Brikcij. — 10. S. Amalija. — 11. Četerta nedelja po Bink. S. Pij I. p.

Listek za raznoterosti.

Sv. maša za dobrotnike dijaške kuhinje bode v ponedeljek, 5. julija, ob 7^{1/4} pri altari Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca. Kteri mladenči uživajo ali so uživali to dobroto, jih mora hvaležno serce priganjati, da pridejo gotovo k sv. maši in iskreno molijo, da bi dobrotljivi Bog na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Serca dobrotnikom vse njih blage dobrote prav z obilnostjo povračeval, jim spolnil vse njih naj priserčniše želje in jih zlasti hudih zadržg obvaroval. Zares smo pa tudi hvalo dolžni Bogu in dobrotnikom, ker z ginjenim srcem moramo povedati, da pri velikih stroških, ki so znašali veliko čez stotino gld. vsak mesec, vendar vse šolsko leto nismo prišli v zadrego. —

Kaj bolj natančnega bomo povedali po doveršenem šolskem letu.

Birma. V Mariboru je bilo binkoštni dni birmanih 492 otrok. — V Zagrebu jih je binkoštni dan kardinal

birnal 500, v ponedeljek pa presvitli škof Pavletič 900. —

Šolsko leto se doverši 9. mal. serpana; 10. m. serp. se pričnó zrelotne skušnje; sprejemne skušnje za 1. lat. razred bodo 15. in 16. mal. serp. (jul.)

Novi Trienški škof Karol Valussi je bil od papeževga poročnika nadškofa Vanutelli-a posvečen na Dunaju, slovesno vmeščen pa v god sv. Vigilija, škofa in mučenca v Trientu.

Umerla sta: 29. rožn. čast. P. Rafael Klemenčič, bivši gimnaz. profesor, v Novem mestu, za sušico. V Ljubljani 30. rožn. č. g. kapl. Jan Mazgon. R. I. P.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Prečast. g. Drag. Gajšek je dobil dek. župnijo v Škalah. Čast. g. Rup. Žnidar župnijo v Žrečah. Prestavljeni so čč. gg.: Adam Grušovnik iz Vitanja v Stari terg; Herman Kapus iz Dola v Vitanje; Rudolf Raktelj iz Kamnice v Dol; Jož. Kostanjevec v Kamnico. — Umerla sta preč. gg.: Jož. Čuček, dekan v Jaronini, in Fr. Repa, duh. svetnik in župnik pri sv. Jakopu v Slov. goricah. R. I. P.!

V Kerški škofiji: Č. g. Zweiger Konr. je dobil faro Svinec; č. g. Nesler Mat. pride za provizorja v Suhi; č. g. Krainer Jern. gre za kaplana v mesto Št. Lenart in č. g. Ritzinger Dom. za kaplana v Motnico. Č. g. Mayer Jan., župnik v Oetingu, stopi v stalni pokoj. — Farni konkurs so naredili čč. gg.: Bergman Fr., Katnik Fr., Kubica Jož., Petek Fr., Pirker Jan., in Robas Ign. — Umerl je č. g. Milar Juri, župnik in komendator na Reberci, R. I. P.!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Neimenovan 5 gld. — Iz Preserja 1 gld. — Čast. g. Mart. Barlič 2 gld. — Čast. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. Fr. Mekincu 10 gld. — Neimenovan (za sv. leto) 25 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Po č. g. Jan. Keršiču župn. 7 gld. 30 kr. od sv. Križa z Jesenic.

Za najpotrebniše misijone: Č. g. Mart. Barlič 2 gld.

Za bratovščino N. lj. Gospé: Iz Preserja 1 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Iz Preserja 1 gld. — Č. g. Ant. Kukelj 2 gld.

Za Bosno: Nekdo 2 gld.

(Drugi dar. prih.)

Vabilo k naročevanju na

„ZGODNJO DANICO“

za 2. polovico leta 1886.

Vse petke skoz leto Danica kolédva za druge, dovolite, da saj dvakrat na leto tudi za-se nastavi pušico. In ker je potreba katoliškega cerkvenega lista dosti jasna in očitna vsim keršenim Slovencem, zato bodi koléda le prav kratka, namreč: Blagovolite se naročiti na Zgodnjo Danico tudi za drugo polovico, kteri ste bili naročeni samo za prvo polovico. — Preblagim sodelovavcem plačilo Božje, prijazno sijanje rajske Danice, in vesela zavednost, da so pošteno pomagali Slovencem „iskati najpoprej Božjega kraljestva in njegove pravice!“

Naročnina znaša:

Za celo leto po pošti 4 gld 60 kr.

„ pol „ „ „ 2 „ 40 „

V tiskarni primeroma 4, — 2, — 1 gld.

Za prinašanje na dom se plača 40 kr. na leto. Za spremenjenje napisa med letom 15 kr.

Naročnina naj se po naj cenejši poti poštinih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna

v Ljubljani“.

Vredništvo in založništvo.